

dienst voor 12 juli 2020, online

muziek

kaars met tekst – lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad

votum en groet

In het licht van de Eeuwige,
komen we hier samen
om ons te koesteren in Gods licht,
om onze richting te laten bepalen door Gods licht,
om met elkaar te vieren dat we geroepen zijn Gods licht in deze wereld te zijn.
God schenkt ons zijn vrede
en daarvan delen wij uit aan elkaar

openingslied 848: 1, 2, 3

inleidende tekst

We horen zodadelijk een kleine lezing uit het Exodusverhaal, gevolgd door een midrasj. Een midrasj is bekend uit de joodse traditie en is een uitleggend commentaar op een bijbelgedeelte. Het uitgangspunt bij deze commentaren is dat niets er voor niets staat. Zelfs het kleinste detail, de dingen waar je makkelijk overheen leest omdat je er niets mee lijkt te kunnen, worden besproken.

Vandaag gaat het over het volk Israël dat de Rietzee doortrekt, en het leger van de Egyptenaren dat hen achterna komt. Alle ruiters en hun paarden komen om in de golven van de zee. Voor kinderen is dit een spannend verhaal om aan te vertellen, maar ook wat lastig: want al die mannen van de Farao komen om. Ooit was er een kind op catechisatie die zich juist zorgen maakte om al die paarden. Waarom moesten die nou allemaal dood?

De midrasj geeft hier geen direct antwoord op, maar neemt de mededeling dat niet alleen de ruiters maar ook de paarden worden genoemd, heel serieus. En betreft deze op de bekende beeldspraak voor lichaam en ziel.

En zo gaat een bijbelgedeelte waar je in eerste instantie snel overheen leest omdat je er verder niks mee kunt, toch ineens leven. Sterker nog: gaat het ineens over onszelf. In deze tijd heeft dat nog een extra dimensie, want door de corona-maatregelen is de verhouding lichaam-ziel opnieuw actueel geworden.

lezing + midrasj

Ex. 14: 30 - 15: 2

Zo redde de HEER de Israëlieten die dag uit de handen van de Egyptenaren. Toen ze de Egyptenaren dood langs de zee zagen liggen en het tot hen doordrong hoe krachtig de HEER tegen Egypte was opgetreden, kregen ze

ontzag voor de HEER en stelden ze hun vertrouwen in hem en in zijn dienaar Mozes.

151 Toen zong Mozes, samen met de Israëlieten, dit lied ter ere van de HEER:
'Ik wil zingen voor de HEER,
zijn macht en majesteit zijn groot!
Paarden en ruiters wierp hij in zee.

Het paard en zijn ruiter wierp Hij in zee. De Heilige, Gezegend zij Hij, leidde het paard en zijn ruiter voor, en Hij trad met hen in het gericht. Hij zei tegen het paard: "Waarom draafde jij achter mijn zonen aan?" Het zei: "De Egyptenaren deden mij draven tegen mijn zin."

Gelijk er gezegd is: "De Egyptenaren achtervolgden."

Dan zei Hij tegen de Egyptenaar: "Waarom reed jij achter mijn zonen aan?" Die zei: "Het paard deed mij rijden tegen mijn zin." Zoals gezegd is: "Want het paard van Farao ging."

Wat deed God dus? Hij deed de mens rijden op het paard en oordeelde hen tezamen. Zoals gezegd is: "Het paard en zijn ruiter wierp Hij in zee".

Antoninus vroeg Rabbi: "Wanneer een mens sterft en zijn lichaam houdt op te bestaan, treedt de Heilige, Gezegend zij Hij, dan daarmee in het gericht?" Hij zei tot hem: "Voor je me vraagt naar het lichaam dat onrein is, moet je me vragen naar de ziel die rein is". Hij maakte de volgende vergelijking.

Waarmee is dit te vergelijken? Met een koning van vlees en bloed die een prachtige boomgaard had. De koning stelde daarin twee bewakers, de één lam, de ander blind. De lamme zei tegen de blinde: "Ik zie prachtige jonge vruchten".

De blinde zei tegen de lamme: "Alsof ik kan zien?!" De lamme zei tegen de blinde: "Alsof ik kan lopen?!" De lamme reed op de rug van de blinde en ze liepen en plukten de vijgen. Na een paar dagen kwam de koning en hij oordeelde over hen. Hij zei tot hen: Waar zijn de jonge vruchten? De blinde zei: "Alsof ik kan zien?!" De lamme zei: "Alsof ik kan lopen?!" De koning was slim: wat deed hij? Hij liet de ene rijden op de rug van de ander, en zo liepen ze. De koning zei tot hen: "Zo heb je het gedaan, en je hebt ze opgegeten".

Zo leidt de Heilige, Gezegend zij Hij, het lichaam en de ziel voor en Hij treedt met hen in het gericht. Hij zegt tot het lichaam: "Waarom heb je tegen me gezondigd?" Het zegt tegen Hem: "Heer van de Wereld, vanaf de dag dat de ziel me verliet, lig ik hier neer als een steen." Hij zegt tegen de ziel: "Waarom heb je tegen me gezondigd?" Die zegt tegen Hem: "Heer van de Wereld, heb ik gezondigd? De ziel heeft gezondigd! Vanaf de dag dat ik uit hem ben gegaan, ben ik niet zuiver geweest voor U?" De Heilige neemt de ziel en stopt hem in het lichaam en Hij oordeelt beide samen. Zoals gezegd is: En Hij roept tot de hemel boven - om de ziel te brengen, en tot de aarde - om het lichaam te brengen, en daarna: om het met hem te oordelen.

lied 984: 1, 2, 4, 6

overdenking

muziek

gebed

Trouwe God,
uw Geest is als vuur,
dat oplaait in het donker,
dat de koude verdrijft en verwarmt,
dat brandt als een fakkel van hoop.
Vuur, dat de ziel verteert en verbrandt,
dat gloeit van liefde en compassie
en doet opstaan, in bewogenheid en mededogen.

Ontbrandt in alle mensen opnieuw dat vuur,
doe oplaaien de gloeiende kolen
onder de as van cynisme en onverschilligheid,
van oorlog en geweld.
Geef dat wij fakkeldragers mogen zijn van uw vuur, uw licht,
in de kilte van de wereld,
in de duisternis van mensen.

Wij bidden in verbondenheid met elkaar en met de wereld om ons heen:
Onze Vader die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd
uw koninkrijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven onze schuldenaren.
En leidt ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze
want van u is het koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid, amen.

collecte/bloemen

lied: 829: De liefde gaat ons voor

zegen

Wij zijn hier samen in verbondenheid met elkaar
en met de wereld waarin wij leven,
in vertrouwen op God
die ons op weg stuurt met zijn naam:
Ga maar, en Ik zal met je gaan.

De vrede van de Levende,
de liefde van Christus

en de gemeenschap in Gods geest
zij met u allen.